Published on (https://www.bnm.md)

30.06.2014

Evoluția indicatorilor balanței de plăți a Republicii Moldova pentru trimestrele I şi II, 2014 (date provizorii) în contextul noilor standarde metodologice internaționale (MBP6)

Banca Naţională a Moldovei a lansat proiectul de elaborare a balanţei de plăţi a Republicii Moldova în baza cerinţelor metodologice noi conform Manualul Balanţa de plăţi şi poziţia investiţională internaţională al FMI, ediţia a 6-a, 2009 (MBP6) pentru anul 2014 începând cu indicatorii pentru trimestrul I, 2014, raportaţi ca proiect către FMI în august 2014, în continuare urmând diseminarea în termenele prevăzute de Standardele Speciale de Diseminare a Datelor (SSDD).

Necesitatea actualizării cadrului metodologic al statisticilor sectorului extern a fost determinată de evoluţiile economice şi financiare mondiale, de experienţa acumulată de statisticieni şi de cerinţele utilizatorilor. Totodată, normele metodologice stipulate în MBP6 vin să asigure reconcilierea statisticilor balanţei de plăţi şi ale altor conturi macroeconomice: statisticilor conturilor naţionale (SCN), statisticilor monetare şi financiare, statisticii finanţelor guvernamentale.

Trecerea la noile standarde metodologice în domeniul statisticilor balanţei de plăţi presupune modificări importante ce pot avea un impact semnificativ în ceea ce priveşte interpretarea datelor de către utilizatori. Aceste modificări înregistrate în balanţa de plăţi pot fi grupate în două categorii:

1. Modificări conceptuale ce ţin de:

- aplicarea unor principii noi de elaborare a indicatorilor:

1. investiţiile directe sunt înregistrate în baza activelor şi pasivelor faţă de principiul direcţional utilizat în MBP5, iar în componentele standard se clasifică în funcţie de natura relaţiei între investitorul direct și unitatea ce primește investiția, filiale ale acestora și alte entități înrudite;
2. fluxurile la instrumentele financiare sunt înregistrate agregat în bază netă;
3. este utilizat principiul de înregistrare în bază de plăţi reale a împrumuturilor (în MBP5 plăţile erau reflectate conform orarului, principiu rămas în vigoare pentru înregistrarea dobânzilor la împrumuturi în contul venituri primare);
4. arieratele la deservirea împrumuturilor nu se înregistrează separat, ci sunt incluse la articolul împrumuturi;

- introducerea de noi articole;
- cerinţe noi la structurarea articolelor atât prin detaliere suplimentară, cât şi prin recombinarea acestora;
- înregistrarea unor componente ale balanţei de plăţi ca articole informative;
- introducerea unei noi clasificări a sectoarelor instituţionale conciliate cu SCN şi alte statistici macroeconomice:

1. banca centrală;
2. administraţia publică;

3. societăţi de depozitare, cu excepţia băncii centrale;
4. alte sectoare (i) alte societăţi financiare; (ii) societăţi nefinanciare; (iii) gospodării ale populaţiei; (iv) instituţii fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populaţiei.

2. Modificări privind forma de prezentare ce ţin de schimbarea denumirilor, metodei de calcul a agregatelor, semnelor la prezentarea indicatorilor.

Contul curent calculat conform MBP6 pentru trimestrul II a atins un deficit de 72.82 mil. USD şi 125.22 mil. USD pentru trimestrul I, 2014 (faţă de 18.68 mil. USD şi 126.01 mil. USD respectiv pentru trimestrele II şi I, 2014 după MBP5), modificările înregistrate după noua metodologie afectând toate părţile componente ale contului curent (bunuri, servicii, venituri primare, venituri secundare).

Prezentarea detaliată schematică a schimbărilor este prezentată în tabelul de mai jos.

Tabelul 1.Contul curent și de capital – modificările majore (mil.USD)

MBP5			MBP6		
	Tr.I 2014	Tr.II 2014		Tr.I 2014	Tr.II2014
CONTUL CURENT	-126.01	-18.68	CONTUL CURENT	-125.22	-72.82
BUNURI	-621.26	-710.78	BUNURI	-646.33	-743.45
export (FOB)	*574.51*	*604.00*	*export (FOB)*	*448.64*	*453.03*
			informativ din care: reexport	*99.19*	*103.34*
			nou Exporturi nete de mărfuri negociate peste hotare (credit)	*11.69*	*4.54*
Inclusiv Bunuri pentru prelucrare			*exclus*		
export	*140.39*	*155.35*			
Inclusiv Reparaţii de bunuri(export)			*exclus*		
import (FOB)	*-1,195.77*	*-1,314.78*	*import (FOB)*	*1,094.97*	*1,196.48*
Inclusiv Bunuri pentru prelucrare			*exclus*		
import	-98.84	-115.59			
Inclusiv Reparaţii de bunuri(import)			*exclus*		
SERVICII	-4.56	-13.82	SERVICII	33.58	26.62
export	*215.75*	*244.80*	*export*	*256.96*	*289.13*
			Nou Servicii de prelucrare a materiei prime ce aparţine altora (export)	*40.91*	*43.78*
			Informativ Bunuri prelucrate în economia naţională - bunuri expediate pentru transformare (Ct), bunuri primite după transformare (Dt)		
			credit	*139.29*	*155.10*
			debit	*98.47*	*114.92*
import	*-220.31*	*-258.62*	*import*	*223.38*	*262.51*
			Nou Servicii de prelucrare a materiei prime ce aparţine altora (import)	*0.38*	*0.69*
			Informativ Bunuri prelucrate peste hotare - bunuri expediate pentru transformare (Ct), bunuri primite după transformare (Dt)		
			credit	1.1	0.25
			debit	0.37	0.67
VENITURI	164.40	223.63	VENITURI PRIMARE	164.44	223.31
credit	*226.55*	*313.46*	*credit*	*225.87*	*312.56*
debit	*-62.15*	*-89.83*	*debit*	*61.43*	*89.25*
TRANSFERURI CURENTE	335.41	482.29	VENITURI SECUNDARE	323.09	420.70
credit	*368.31*	*521.24*	*credit*	*355.15*	*458.72*
debit	*-32.90*	*-38.95*	*debit*	*32.06*	*38.02*
CONTUL DE CAPITAL	-11.28	-14.42	CONTUL DE CAPITAL	1.59	47.65
credit	*2.75*	*4.50*	*credit*	*15.62*	*66.57*
debit	*-14.03*	*-18.92*	*debit*	*14.03*	*18.92*
			CAPACITATEA NETĂ (+)/ NECESARUL NET(-) DE FINANŢARE (contul curent şi de capital)	-123.63	-25.17

Faţă de trimestrul I, 2014, deficitul de cont curent s-a micşorat în trimestrul al doilea cu 41.8 la sută, ca urmare a majorării surplusurilor înregistrate de balanţa veniturilor primare (cu.35.8.la sută) şi a veniturilor secundare (cu 30.2 la sută). Excedentul înregistrat la balanţa serviciilor (26.62 mil. USD) a contribuit la

diminuarea soldului deficitar al contului curent.
Balanţa comercială - bunuri a înregistrat un deficit de 743.45 mil. USD (710.78 mil. USD conform MBP5), în creştere cu 15.0 la sută faţă de trimestrul I, 2014.
Conform MBP6, componența articolului bunuri s-a schimbat comparativ cu MBP5 și cu statistica comerţului internaţional, produsă şi diseminată de BNS ca urmare a modificărilor la :
Exporturi: (i) din exporturile de bunuri se exclude valoarea bunurilor după prelucrare; (ii) se adaugă valoarea exporturilor nete de bunuri negociate peste hotare; (iii) informativ sunt reflectate reexporturile; (iv) se exclud reparațiile de bunuri.
Importuri: (i) din importurile de bunuri se exclude valoarea bunurilor pentru prelucrare; (ii) se exclud reparațiile de bunuri.
Exporturile au însumat 453.03 mil. USD (604.00 mil. USD după MBP5). Reexporturile, care deţin o pondere semnificativă (23 la sută în mărfuri generale), au crescut cu 0.1 p.p. comparativ cu trimestrul I, 2014.
Importurile (FOB) au constituit 1,196.48 mil. USD (-1,314.78 mil. USD – MBP5).

Serviciile au înregistrat un excedent de 26.62 mil. USD, modificându-se semnificativ faţă de cel calculat după MBP5 (-13.82 mil. USD) în special pe seama majorării exporturilor cu 18.1 la sută. Aceasta se datorează faptului că după MBP6 în cadrul serviciilor a apărut un nou articol: servicii de prelucrare a materiei prime ce aparţine altora, care a influenţat semnificativ balanţa serviciilor, înregistrând un excedent de 43.09 mil. USD (în trimestrul I, 2014 - 40.53 mil. USD). În totalul exporturilor serviciilor internaţionale, serviciile de prelucrare a materiei prime ce aparţine altora deţin o pondere de 15.1 la sută (în trimestrul I, 2014 – 15.9 la sută).
Serviciile financiare cuprind un nou articol: servicii de intermediere financiară indirect măsurate (SIFIM) care constau din acea parte din dobândă care reprezintă costul implicit al intermedierii financiare. Conform MBP5, valoarea SIFIM nu era calculată separat de dobândă - se includea la venituri, conform MBP6 se calculează pentru împrumuturile oferite şi depozitele acceptate de către instituţiile financiare. Astfel, valoarea dobânzilor se împarte în dobândă pură (inclusă la venituri primare) şi SIFIM (inclus la servicii). Aceste servicii indirect măsurate se referă doar la activitatea băncilor licenţiate (BL) (export) sau la activitatea băncilor străine (import) şi se calculează printr-un algoritm care măsoară diferenţa dintre dobânda efectivă şi dobânda pură – estimată pe baza unei rate a dobânzii de referinţă. Veniturile primare (MBP5 – venituri) au înregistrat un sold de 223.31 mil. USD care nu diferă semnificativ de cel calculat conform MBP5 (223.63 mil. USD). De menţionat prezentarea separată a veniturilor din active de rezervă care au însumat 6.71 mil. USD (în trimestrul I, 2014 – 6.98 mil. USD), conform MBP5 fiind incluse la venituri din alte investiţii şi la venituri din investiţii de portofoliu ale autorităților monetare (în funcţie de instrumentul din compoziția rezervelor).
Valoarea veniturilor din alte investiţii a fost înregistrată cu separarea SIFIM: în trimestrul II, 2014 -14.87 mil. USD, iar în trimestrul I, 2014 –14.27 mil. USD. Informativ însă se prezintă şi cifra totală înainte de excluderea SIFIM. În contul venituri primare sunt arătate dobânzile cu şi fără SIFIM, iar valoarea SIFIM se înregistrează la servicii. Informativ se reflectă şi valoarea veniturilor până la evidenţierea SIFIM.

Veniturile secundare (MBP5 – transferuri curente) au însumat în trimestrul al doilea un excedent de 420.70 mil. USD, comparativ cu 323.09 mil. USD în trimestrul I (respectiv 482.29 mil. USD şi 335.41 mil. USD pentru trimestrele II şi I - conform MBP5). Schimbarea majoră ţine de transferarea unei sume considerabile (12.87 mil. USD în trimestrul I, 2014 şi 62.07 mil. USD în trimestrul II,2014) de la venituri secundare la contul de capital (proiecte investiționale).
Contul de capital a înregistrat un excedent de 47.65 mil. USD (în trimestrul I, 2014 soldul excedentar era de 1.59 mil. USD) faţă de deficitul înregistrat conform MBP5 (11.28 mil. USD în trimestrul I şi 14.42 mil. USD în trimestrul II). În special aceste modificări sunt legate de excluderea din contul de capital a transferurilor

migranţilor şi a transferării din contul venituri secundare a asistenţei tehnice legate de proiecte investiţionale.

Prezentarea detaliată schematică a schimbărilor este prezentată în tabelul următor.

Tabelul 2 Contul financiar – modificările majore (trimestrul II, 2014) (mil. USD)

MBP5				MBP6			
	Credit (Întrări)	Debit (Ieşiri)	Net (intrări plus ieşiri)	Procurarea(+)/ vânzarea(-) netă de **active** financiar	Acumularea(+) micşorarea(-) netă de **angajamente**	Net*	
CONTUL FINANCIAR	**446.53**	**-369.17**	**77.36**			**-77.36**	**CONTUL FINANCIAR**
Investiţii directe	**97.10**	**-43.98**	**53.12**	**4.80**	**3.06**	**1.74**	**Investiţii directe**
Peste hotare		-5.46	**-5.46**				**Procurarea netă de active financiare**
Capital social		-5.00	-5.00	5.00			Acţiuni şi participaţii, altele decât reinvestirea veniturilor
Alt capital		-0.46	-0.46	-0.20			Instrumente de datorie
				0.46			*Investitorul direct în întreprinderea cu investiţii directe*
				-0.66			*Întreprinderea cu investiţii directe în investitorul său direct (investiţie inversă)*
În economia naţională	**97.10**	**-38.52**	**58.58**				***acumularea netă de angajamente***
Capital social	69.31	-2.84	66.47		66.47		Acţiuni şi participaţii, altele decât reinvestirea veniturilor
Angajamente faţă de investitorii străini	69.31	-2.84	66.47		66.47		*Investitorul direct în întreprinderea cu investiţii directe*
Venit reinvestit	15.26		15.26		15.26		Reinvestirea veniturilor
Alt capital	12.53	-35.68	-23,15		-78.37		Instrumente de datorie
Creanţe faţă de investitorii străini	8.47	-7.81	0.66				
Angajamente faţă de investitorii străini	4.06	-27.87	-23.81		-78.37**		*Investitorul direct în întreprinderea cu investiţii directe*
Investiţii de portofoliu	**4.29**	**-0.14**	**4.15**	**0.14**	**4.29**	**-4.15**	**Investiţii de portofoliu**
- active	0.00	-0.14	-0.14				
- pasive	4.29		4.29				
Derivate financiare	**0.00**	**-0.11**	**-0.11**	**0.11**		**0.11**	**Derivate financiare**
Alte investiţii	**320.35**	**-285.59**	**34.76**	**16.80**	**72.82**	**-89.62**	**Alte investiţii**
- active	112.06	-95.26	16.80				
- pasive	208.29	-190.33	17.96		72.92		
Credite comerciale	39.08		39.08		39.08		
Împrumuturi	112.42	-120.50	-8.08		-1.92***		
Valută şi depozite	44.91	-8.25	36.66		36.66		
Alte pasive	11.88	-61.58	-49.70		-1.00		
Active de rezervă	**24.79**	**-39.35**	**-14.56**	**14.56**		**14.56**	**Active de rezervă**

* Procurarea (+)/vânzarea(-) netă de active financiare minus acumularea (+)/micşorarea (-) netă de angajamente

** Modificări efectuate: a) s-a adăugat: (i) micşorarea datoriilor la import de gaze naturale, ce reprezintă datorii comerciale faţa de investitorul străin direct; (ii) acumularea arieratelor la dobânda este reflectată la majorarea angajamentelor la împrumuturile de la investitorul străin direct ; b) plăţile la împrumuturile de la investitorul străin direct sunt reflectate în bază principiului plăţilor reale.

*** Modificări efectuate: (i) arieratele la plăţi de principal la împrumuturi nu sunt înregistrate la alte pasive; (ii) rambursările la împrumuturi sunt reflectate în bază principiului plăţilor reale; (ii) acumularea arieratelor la dobânda este reflectată ca majorare a angajamentelor la împrumuturi.

Capacitatea netă(+)/ necesarul net(-) de finanţare (soldul contului financiar) a înregistrat o valoare de -77.36 mil. USD (77.36 mil. USD după MBP5), ceea ce reprezintă conform MBP6 o necesitate de finanţare externă egală cu diferenţa dintre modificarea activelor şi modificarea angajamentelor.

Toate articolele contului financiar după MBP6 au fost prezentate în valoare netă ca diferenţa dintre procurarea netă de active financiare şi acumularea netă de angajamente. De asemenea, a fost introdusă gruparea pe sectoare instituţionale şi pe scadenţe (excepţie articolul investii directe).
Investiţiile directe sunt prezentate în baza activelor şi pasivelor, spre deosebire de principiul direcţional prevăzut de BPM5, iar în componentele standard se introduce clasificarea lor in funcţie de natura relaţiei intre investitor şi unitatea ce primeşte investiţia. Schimbări metodologice majore ţin şi de structura articolului investiţii directe, astfel că datoriile istorice pentru resurse energetice importate anterior se înregistrează conform MBP6 la investiţii directe (întreprinderea respectivă fiind cu capital străin) şi nu la alte angajamente.

Astfel, investiţiile directe au însumat în trimestrul I, 2014 o valoare netă de -123.23 mil. USD, ceea ce arată că fluxurile de angajamente au crescut cu 122.67 mil. USD și fluxurile de creanţe s-au micșorat cu 0.56 mil. USD.
În trimestrul II, 2014 investiţiile directe au înregistrat o valoare netă de 1.74 mil. USD, ceea ce denotă creșterea fluxurilor de creanţe cu 4.80 mil. USD și creșterea fluxurilor de angajamente cu 3.06 mil. USD.
Investiţiile de portofoliu şi derivatele financiare nu şi-au schimbat valorile faţă de cele calculate conform MBP5, fiind doar prezentate suplimentar sectorial şi pe scadenţe.
Alte investiții au înregistrat în trimestrul II al anului 2014 un flux net de -89.62 mil. USD, ceea ce indică intrări nete de mijloace financiare. În trimestrul I, 2014 fluxul net a constituit +110.73 mil. USD, ceea ce reprezintă ieșiri nete de mijloace financiare. Comparativ cu indicatorii din balanța de plăți conform MBP5 (157.22 mil.USD în tr.I, 2014 și 17.96 mil. USD) au avut loc modificări valorice semnificative, reflectarea semnului însă rămâne aceeași „+" la creștere și „-" la micșorare.
Activele în formă de alte investiţii au aceleaşi valori conform MBP6 ca şi după MBP5, doar se reflectă cu semn diferit, unde „+" arată creștere, iar „-" micșorare.
Activele oficiale de rezervă au aceleaşi valori ca în MBP5, diferă doar semnul.

Detaliile privind balanţa de plăţi pentru trimestrele I şi II, 2014 (conform MBP6) pot fi găsite în materialele analitice publicate pe pagina web oficială a BNM:

- Balanţa de plăţi pentru trimestrele I și II, 2014 conform MBP6 [1]

Surse externe de informare şi alte link-uri utile:

- FMI – Manualul Balanţa de plăţi şi poziţia investiţională internaţională (BPM6) (http://www.imf.org/external/pubs/ft/bop/2007/bopman6.htm [2]);
- FMI – Manualul Balanţa de plăţi şi poziţia investiţională internaţională (BPM5) (http://www.imf.org/external/np/sta/bop/bopman5.htm [3]);
- Matricea de tranziţie de la MBP5 la MBP6 elaborată de FMI (http://www.imf.org/external/pubs/ft/bop/2007/pdf/matrix.pdf [4]);
- FMI – Manualul de statistică monetară şi financiară (http://www.imf.org/external/pubs/ft/mfs/manual/ [5])
- FMI – întrebări frecvente legate de trecerea de la standardele BPM5 la cele BPM6 (http://www.imf.org/external/pubs/ft/bop/2007/bpm6faq.pdf [6]);
- OECD – metodologie privind investiţia străină directă BD4 (http://www.oecd.org/fr/daf/inv/statistiquesetanalysesdelinvestissement/f... [7])
- ONU – Sistemul conturilor naţionale SCN 2008 (http://unstats.un.org/unsd/nationalaccount/sna2008.asp [8]);
- Banca Centrală Europeană - Metodologia statistică şi procesul de implementare a MBP6, coordonat la

nivel european (http://www.ecb.europa.eu/stats/external/bpm6/html/index.en.html [9]);

- Eurostat - Procesul de implementare a normelor metodologice MBP6, coordonat la nivel european (http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/esa_2010/introduction [10]) ;
- Banca Centrală Europeană – (*Buletinul lunar al BCE, august 2014* [11]).

See also

Tags

metodologie [12]
MBP6 [13]
Datoria Externă [14]
contul curent [15]
evoluția conturilor internaționale [16]
poziția investițională international [17]
Balanţa de Plăţi [18]

Source URL:
https://www.bnm.md/en/node/50185

Related links:

[1] https://www.bnm.md/ro/node/50182/revisions/51802/view [2] http://www.imf.org/external/pubs/ft/bop/2007/bopman6.htm [3] http://www.imf.org/external/np/sta/bop/bopman5.htm [4] http://www.imf.org/external/pubs/ft/bop/2007/pdf/matrix.pdf [5] http://www.imf.org/external/pubs/ft/mfs/manual/ [6] http://www.imf.org/external/pubs/ft/bop/2007/bpm6faq.pdf [7] http://www.oecd.org/fr/daf/inv/statistiquesetanalysesdelinvestissement/fdibenchmarkdefinition.htm [8] http://unstats.un.org/unsd/nationalaccount/sna2008.asp [9] http://www.ecb.europa.eu/stats/external/bpm6/html/index.en.html [10] http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/esa_2010/introduction [11] https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/mobu/mb201408en.pdf [12] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=metodologie [13] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=MBP6 [14] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=Datoria Externă [15] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=contul curent [16] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=evoluția conturilor internaționale [17] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=poziția investițională international [18] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=Balanţa de Plăţi